

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-812

9.9.2021

Codan Forsikring

Bygning - innbo (kombinert)

Vanninntrenging via utett yttervegg – plutselig – håndverkerfeil?

Sikrede oppdaget en skade på sin terrasse 14.6.20 og meldte den til selskapet. Etter befaring ble det konkludert med at skaden skyldtes fuktinnsig gjennom utett yttervegg på takterrassen, og at den bakenforliggende årsaken var håndverkerfeil fra byggeåret 2008. Selskapet avslo erstatningskravet og viste til at det ikke forelå følgeskader etter vanninntrengingen. Sikrede anførte at skaden på terrassegulvet var en følgeskade. Selskapet gjorde gjeldende at det eneste som ifølge vilkårene var å anse som en følgeskade, var isolasjon som var berørt av fukt, men at utskiftning av isolasjonen ikke oversteg egenandelen. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort en dekningsmessig skade.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning etter en vannskade.

Vilkår

5. Skade ved vann, gass eller annen væske

5.1 Forsikringen omfatter

(...)

Skade som følge av plutselig og uforutsett inntrengning av vann, gass eller annen væske:

d) fra utvendige rør.

e) direkte fra grunnen/terreng, ved nedbør, snøsmelting eller kjøving og det fører til frittstående vann over laveste gulv.

f) gjennom åpning eller utetthet forårsaket av annen dekningsmessig skade.

5.2 Forsikringen omfatter ikke

(...)

b) Skade ved at gass, væske, vann, snø eller annen nedbør trenger inn i bygningen på annen måte enn angitt i punkt 5.1.

(...)

11. Hus Pluss/Fritidshus Pluss

Dersom det fremgår av forsikringsbeviset at plussdekning er avtalt gjelder følgende i tillegg:

(...)

11.4 Utvidet dekning - Vann, gass eller annen væske

Følgende erstattes i tillegg til det som fremkommer i kapittel 5.

11.4.1 Forsikringen omfatter

Skade som følge av plutselig og uforutsett inntrengning av vann, gass eller annen væske:

a) Gjennom utett bygning over bakkeplan, men ikke utbedring av feilen/mangelen som forårsaket skaden. Ved vanninntrenging gjennom utett bygning dekkes ikke skade på selve taket/veggen. Med dette menes alle sjikt inntil takstol-/sperre eller stenderverk/bærende konstruksjoner.

(...)

11.9 Håndverker og entreprenørfeil

11.9.1 Forsikringen omfatter

Skader som følge av feil utført av godkjent/autorisert håndverker eller entreprenør ved:

- a) Utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, setninger, jordtrykk, frost eller tele.
- b) Materialfeil, svak eller feil konstruksjon eller uriktig montering.

Skaden må ha oppstått senest 10 år etter at arbeidet ble utført. Forutsetning for dekningens gyldighet er at sikrede kan dokumentere bruk av godkjent/autorisert håndverker med faktura.

11.9.2 Forsikringen omfatter ikke

(...)

- b) Utbedring av selve feilen/mangelen.

Skaden ble oppdaget 14.6.20. Selskapet rekvirerte firmaet B.T., som befarte eiendommen 16.6.20. Under overskriften "Hva forårsaket skaden, og hvorfor?" i rapporten fremgår det:

Kunde oppdager at gulv på takterrasse er ujevnt og fjerner belegningsstein i området. Gulv er belagt med belegningsstein av betong over Pvc duk i form av banemembran. I området rundt vindu til trappetårn er det tydelig svikt i undergulv av spon. Underliggende sponplater har en nedbøy på 2-3 centimeter mellom bjelker. Trolig skyldes svikt i plater fuktinntrengning i konstruksjonen som svekker platene. Deler av stein blir flyttet under befaring uten at konkret lekkasjepunkt blir funnet.

Bygg er oppført i 2008

Etasjeskillet mellom underetasje og takterrasse er bygget opp med bjelker av tre og videre belagt med plater av spon på toppen før filt og tekking. Hvordan lufttespalter og resterende konstruksjon er løst er vanskelig å si før konstruksjon åpnes. Underliggende himling er bekledd med gips. Det er ingen registrerte skader innvendig. Kunde opplyser om at det har vært et problem på flere bygninger i samme prosjekt hvor vann har trukket inn rundt gjennomføringer for bjelker til pergola.

Årsak til skade er trolig utett yttertak/yttervegg. Det er ikke registrert innvendige følgeskader. Det anbefales kartlegging av konstruksjon da eksakt årsak fortsatt er uklart.

Under overskriften "Regressopplysninger" fremgår det:

Her blir det trolig vanskelig med regress da bygning er 12 år gammel. Kunde har eid fritidsboligen siden 2010.

Det har ikke blitt utført arbeid på tak/vegg i ettertid.

Selskapet avsto kravet om erstatning 24.6.20 under henvisning til at det ikke var registrert følgeskader etter vanninntrenging.

B.T. befarte eiendommen igjen 1.7.20. Under overskriften "Hva forårsaket skaden, og hvorfor?" er følgende tilføyd:

Ved befaring var det etablert tilkomst til bjelkelaget i regi av kunde. Byggmester (E.V.) hadde da skåret hull i membrantekking og undergulv av 22 mm spon. Tiltaket avdekke fuktig undergulv. Vann trekker via utettheter for gjennomføring av pergolaens bjelke i yttervegg, utenpå fuktsikring og bak om omlegg for takterrassens membran. Byggmester (E.V.) forteller at øvre del av isolasjon i bjelkelaget var fuktig da de åpnet, men at det ikke lå vann ovenpå fuktsperre over bekledning i himling.

Årsak til skade er utett yttervegg. Vann trekker videre inn via omlegg for overgang fuktsikring yttervegg/membran takterrasse. Bakenforliggende årsak er håndverkerfeil fra byggeår. Det har ikke oppstått innvendige følgeskader.

Selskapet opprettholdt avslaget 10.8.20. Sikrede gjorde gjeldende at skade på terrassegulvet var en følgeskade pga. utett yttervegg, og at membranen på terrassegulvet var tett. Selskapet svarte følgende:

(B.T.) svar i tillegg til rapporten:

Basert på vilkårene du sendte står saken uforandret. Som rapporten beskriver trakk vann via yttervegg, fulgte denne og ned i bjelkelaget. Hoveddelen av vannet som har trengt inn har vætet opp undergulvet av spon lagt ovenpå bjelkelaget mellom andre etasje og takterrasse. Byggmester (E.V.) fortalte at isolasjon i øvre del av bjelkelaget var berørt av fukt. Ved befaring var det noe vann ovenpå fuktsperren over himling på underliggende soverom, dette kom i følge (E.V.) fra en regnbygge etter at undergulvet ble åpnet.

Jeg pratet også med (B.T.) i går og han sa at ut i fra den definisjonen som står i vilkårene (...) så er det ikke noe følgeskader etter vanninntrenging gjennom yttervegg, bortsett fra isolasjon som var berørt av fukt. Isolasjonen er cirka på 1-2 m² og det koster cirka. kr 1000 kr å bytte ut dette. Siden reparasjonskostnaden kr 1000 ikke overstiger vilkårsfestet egenandel kr 15000 kan ikke forsikringen kunne anvendes denne gang.

Sikrede har fremlagt en rapport av byggmester E.V. datert 9.9.20 hvor følgende fremgår:

Fikk i oppdrag av (sikrede) og utbedre skader etter vann og fukt skade i boligen (...). Har i den forbindelse oppdaget til dels store byggt tekniske feil og mangler. Har nå i ettertid blir bedt om og lage en rapport for og belyse disse feilene for naboer og andre eiere i (...) da dette kan få store konsekvenser vist det ikke utbedres. Kort oppsummert er dette manglene oppsummert fra utvendig og innover:

- Takmembran ligger like bak kledning og ikke inn under veggpapp følger av dette vil være at fukt og vann som driver inn bak kledning, lister på vinduer og hjørnebord vil komme bak og under gummimembran dette fører til grobunn for sopp og mygg under membranen og i takkonstruksjonen.
- Sponplate som er brukt som bærende undergulv for membran er ikke vannfast den har trukket fukt og er myk og har på grunn av tyngden av betongheller fått buer og setninger. Gulvet har søkk og er ujevnt.har gitt etter.
- Tilfarer som ligger som lufting ligger med for stor avstand for å tåle et slikt tungt overgulv med betongheller Der er heller ikke laget kryssløfting. Dette er ikke forskriftsmessig utført etter NS. Der er heller ikke brukt preaksepterte løsninger på utlufting.
- Der mangler vindsperre mellom lufting og isolasjon så all luft kan sirkulere fritt inn i isolasjon dette gjør at det danner seg fukt i isolasjon fare for sopp og det er tydelig mygg lukt i boligene på noen tider i året spesielt når tepraturforskjellen er stor utvendig og innvendig.
- Utløfting fra luftesjiktet er tettet med membranen som går ut i takrennen rett over spalten for utlufting.
- Manglet sekunder tetting under beslag på rekkverksvegger.

Sikrede anfører at taket har vært 100 % tett, men at vann har kommet bak kledning på trappehus og i kombinasjon med håndverkerfeil forårsaket følgeskader i takkonstruksjonen. Sikrede lurte på om det er riktig at han skal dekke utgiftene på kr 379 785,90 selv. Isolasjonen på halve taket, ca. 25 m², måtte skiftes ut.

Selskapet anfører at det forholder seg til takstmannens konklusjon når det gjelder skadeårsaken og skadeomfanget. Selskapet har flere ganger vært i kontakt med takstmann som fastholder at det ikke er følgeskader bortsett fra å utbedre utettheten. Dersom det er følgeskader, må man videre vurdere om dette er en plutselig skade. Ifølge takstrapporten skyldes skaden mest sannsynlig en håndverkerfeil fra huset ble bygget. Når følgeskaden etter håndverkerfeilen oppsto, har ikke selskapet noen opplysninger om. Selskapet har lagt til grunn tidspunktet for når skaden ble oppdaget 14.6.20. Det foreligger ingen opplysninger som tilsier at skaden oppsto innenfor tiårsfristen etter vilkårenes pkt. 11.9.1.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for vannskade.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Det fremgår av standardvilkårenes pkt. 5.1 at forsikringen omfatter skade som følge av plutselig og uforutsett inntrenging av vann slik det fremkommer av bokstavene d til f. Nærmere bestemt fra utvendige rør, direkte fra grunnen/terreng, ved nedbør, snøsmelting eller kjøving og det fører til frittstående vann over laveste gulv, eller gjennom åpning eller utetthet forårsaket av annen dekningsmessig skade.

For at skaden skal dekkes under pkt. 5.1 er det for det første krav om at vanninntrengingen var "plutselig". Formuleringen "plutselig" tilsier at vanninntrengingen må ha skjedd raskt. I nemndspraksis er det lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag, må regnes som "plutselig", og at skader som oppstår/utvikler seg over en lengre periode ikke omfattes av plutselighetsvilkåret, jf. blant annet FinKN 2016-218 og 2017-375.

Ifølge rapporten fra (B.T.) er årsaken til skade utett yttervegg. Det opplyses at vann trekker inn "via omlegg for overgang fuktsikring yttervegg/membran takterrasse". Videre fremgår det at den bakenforliggende årsaken er en håndverkerfeil fra byggeåret. Rapporten omtaler ikke tidsperspektivet for vanninntrengingen uttrykkelig, men sekretariatet forstår rapporten slik at vannet ikke har trengt inn "plutselig". Det er du som har bevisbyrden for at skaden er dekningsmessig under vilkårene. Slik saken er opplyst, er det ikke sannsynliggjort at vanninntrengingen skjedde plutselig.

Sekretariatet kan for øvrig ikke se at skadetilfellet oppfyller de øvrige vilkårene i bokstavene d til f. Videre bemerkes det også at vilkårene har unntak for skade ved at vann trenger inn i bygningen på annen måte enn angitt i pkt. 5.1, jf. pkt. 5.2 bokstav b.

Det vises videre til vilkårenes pkt. 11.4. Der fremgår det at dekningen er utvidet til å omfatte skade som følge av plutselig og uforutsett inntrenging av vann gjennom utett bygning over bakkeplan, men ikke utbedring av feilen/mangelen som forårsaket skaden. Skade på selve taket/veggen dekkes ikke ved vanninntrenging gjennom utett bygning. Det presiseres at det med "taket/veggen" menes alle sjikt inntil takstol-/sperre eller stenderverk/bærende konstruksjoner.

Som nevnt ovenfor er det ikke sannsynliggjort at vanninntrengingen skjedde "plutselig". Da dette også er et krav etter pkt. 11.4 betyr det at vannskaden faller utenfor dekningsfeltet i pkt. 11.4.

Det bemerkes at skade på taket/veggen uansett faller utenfor dekningen da vannet har trengt inn gjennom utett bygning. Etter vårt syn faller en takterrasse inn under formuleringen "taket", selv om taket også fungerer som terrassegulv. Skaden på takterrassens gulv ville derfor ikke vært dekningsmessig, uavhengig av om vanninntrengingen hadde vært "plutselig".

Ifølge rapporten fra (B.T.) er skadens bakenforliggende årsak håndverkerfeil fra byggeåret 2008. Det vises derfor til forsikringens dekning for håndverkerfeil.

Ifølge vilkårenes pkt. 11.9.1 omfatter forsikringen skader som følge av feil utført av godkjent/autorisert håndverker eller entreprenør ved utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, setninger, jordtrykk, frost eller tele, jf. bokstav a. Videre fremgår det av bokstav b at materialfeil, svak eller feilaktig konstruksjon eller uriktig montering dekkes. Skaden må ha oppstått senest 10 år etter at arbeidet ble utført. Forutsetning for dekningens gyldighet er at sikrede kan dokumentere bruk av godkjent/autorisert håndverker med faktura.

Sekretariatet forstår det slik at fritidsboligen ble bygget i 2008 og at vannskaden ble oppdaget 14.6.20. Hverken rapporten fra (B.T.) eller rapporten fra bygmester E.V. omtaler tidspunktet for skadens inntreden. Det er som nevnt du som har bevisbyrden for at skaden er dekningsmessig under vilkårene. Vi kan ikke se at du har fremlagt annen dokumentasjon som belyser hvilket tidspunkt skaden oppsto. Slik saken er opplyst kan vi ikke se at det er tilstrekkelig sannsynliggjort at skaden oppsto senest 10 år etter at arbeidet ble utført. Skaden er følgelig ikke dekningsmessig under vilkårenes pkt. 11.9.1.

Selskapet er etter dette ikke ansvarlig for vannskaden.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) Hege Sundby (forbrukerrepresentant).